

Sygn. akt III KRS 27/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (przewodniczący)

SSN Bogusław Cudowski (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania W.Z.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 21 czerwca 2016 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w [...], ogłoszonym w Monitorze Polskim [...]

z udziałem R.W.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 listopada 2016 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą z dnia 21 czerwca 2016 r. postanowiła przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w [...] kandydaturę R.W. – prokuratora (pkt 1), nie przedstawić Prezydentowi

Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w [...] kandydatur: I. B. – radcy prawnego, J. B. – radcy prawnego, W.Z. – radcy prawnego (pkt 2). W uzasadnieniu uchwały wskazano, że na posiedzeniu 20 czerwca 2016 r. zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa postanowił jednogłośnie rekomendować Krajowej Radzie Sądownictwa na jedno wolne stanowisko sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w [...] kandydaturę R.W.. Za rekomendowanym kandydatem, według zespołu, przemawiają (ocenione łącznie) dobra ocena kwalifikacyjna, dotychczasowe doświadczenie zawodowe, ocena dobra uzyskana na dyplomie ukończenia wyższych studiów prawniczych, ocena bardzo dobra z egzaminu prokuratorskiego oraz poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w [...] i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Okręgu [...]. Krajowa Rada Sądownictwa podzieliła stanowisko zespołu członków. Przy podejmowaniu decyzji kierowała się ocenami kwalifikacyjnymi oraz doświadczeniem zawodowym kandydatów. Wzięła pod uwagę oceny uzyskane przez kandydatów na dyplomie wyższych studiów prawniczych oraz z egzaminu zawodowego, także poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w [...] oraz Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Okręgu [...]. O przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydatury R.W. zdecydował całokształt okoliczności przedmiotowej sprawy, w szczególności oceniane łącznie: dobra ocena kwalifikacyjna, dotychczasowe doświadczenie zawodowe, ocena dobra uzyskana na dyplomie ukończenia wyższych studiów prawniczych, ocena bardzo dobra z egzaminu prokuratorskiego oraz jednogłośnie pozytywna opinia Kolegium Sądu Okręgowego w [...] i najwyższe poparcie Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Okręgu [...]. Pozostałe kandydatury nie posiadają – w świetle zgromadzonych w sprawie materiałów – wyższych kwalifikacji zawodowych niż R.W.. W trakcie posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa 21 czerwca 2016 r. na kandydaturę R.W. oddano 18 głosów „za”, nie oddano głosów „przeciw” i oddano 1 głos „wstrzymujący się”, tym samym jego kandydatura uzyskała wymaganą bezwzględną większość głosów. Pozostałe kandydatury nie uzyskały wymaganej bezwzględnej większości głosów.

Uchwałą Krajowej Rady Sądownictwa z 21 czerwca 2015 r. zaskarżył W.R. w części obejmującej przedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z

wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w [...] kandydatury R.W. (pkt 1) i nie przedstawienia w opisanym zakresie kandydatury W.Z. (pkt 2 tiret trzecie uchwały).

Odwołujący się zarzucił naruszenie art. 37 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r., poz. 976) poprzez przyjęcie, że 8-letnie doświadczenie zawodowe R.W. w pełnieniu obowiązków asesora i prokuratora prokuratury rejonowej w połączeniu z wysoką wiedzą prawniczą oraz umiejętnościami praktycznego wykorzystania tej wiedzy w pracy zawodowej uzasadniają przyjęcie, że kandydatura tej osoby do wystąpienia z wnioskiem o powołanie jest czynnikiem wyróżniającym i decydującym w stopniu uzasadnionym względem 32-letniego doświadczenia zawodowego odwołującego się – w tym na stanowisku asesora sądowego od 1986 r. poprzez stanowisku sędziego sądu rejonowego – łącznie z funkcją przewodniczącego wydziału pracy i prezesa sądu rejonowego przez jedną kadencję, aż do rezygnacji z urzędu w 2001 r. oraz 16 lat pracy w zawodzie radcy prawnego w prowadzonej na własny rachunek kancelarii radcy prawnego [...], a także zatrudnieniu na stanowisku radcy prawnego w Urzędzie Miasta i Gminy w [...] oraz w Urzędzie Miasta i Gminy w [...] przy pozytywnej ocenie sędziów wizytatorów w zakresie prawa cywilnego i gospodarczego, prawa rodzinnego i nieletnich oraz prawa pracy, znaczącym udokumentowanym doświadczeniu w redagowaniu projektów umów oraz aktów administracyjnych, a także innych czynności z zakresu prawa administracyjnego i autorstwem wniosku do Trybunału Konstytucyjnego wraz z reprezentacją skarżącej gminy [...] w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Odwołujący się wniósł o uchylenie uchwały w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania przez Krajową Radę Sądownictwa.

Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o oddalenie odwołania w całości, jako pozbawionego uzasadnionych podstaw. W odpowiedzi wskazała, że dokonała wszechstronnej analizy zgłoszonych kandydatur, uwzględniając całą zgromadzoną w sprawie dokumentację dotyczącą wszystkich uczestników postępowania. Porównała i uwzględniła m.in. oceny kwalifikacyjne kandydatów, oceny na dyplomie

ukończenia studiów prawniczych oraz z egzaminu zawodowego, doświadczenie zawodowe, opinie służbowe, a także wyniki głosowania Kolegium Sądu Okręgowego w [...] i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Okręgu [...]. Na tej podstawie dokonała wyboru najlepszego – w jej ocenie - kandydata, co znalazło odzwierciedlenie w treści uchwały. Zdaniem Rady, wbrew twierdzeniom odwołującego się, nie można zasadnie wywodzić, że W.R. posiada wyższe kwalifikacje niż P. W. z tego, że kwalifikacje te zostały pozytywnie ocenione przez trzech sędziów wizytatorów, odpowiednio do spraw: prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, rodzinnych i nieletnich, cywilnych i gospodarczych, podczas gdy jego kontrkandydat legitymuje się jedynie pozytywną oceną kwalifikacyjną sędziego wizytatora do spraw penitencjarnych. W tym kontekście Krajowa Rada Sądownictwa zwróciła uwagę na opinię sędziego wizytatora do spraw prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, który stwierdził, że na podstawie akt zaledwie sześciu spraw trudno ocenić czy W.R. posiada odpowiednie kwalifikacje do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego, a decydujące znaczenie przypisał opiniom sporządzonym przez wizytatorów z zakresu spraw cywilnych i gospodarczych oraz spraw rodzinnych i nieletnich. Dodatkowo Krajowa Rada Sądownictwa uwzględniła, że – jak wynika z zawartego w protokole obrad Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Okręgu [...] z 18 kwietnia 2016 r. oświadczenia W.Z. – kandydat ten jako sędzia orzekał przede wszystkim w sprawach cywilnych i sprawach pracy, a jedynie sporadycznie w sprawach karnych. Mając na względzie powyższe, analizując kompleksowo wszystkie kryteria wyboru, Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że dotychczasowe doświadczenie zawodowe P.W., który od kilku lat bardzo dobrze wykonuje obowiązki asesora i prokuratora prokuratury rejonowej, poparte dobrą oceną kwalifikacji, należy ocenić wyżej niż doświadczenie i kwalifikacje zawodowe W.Z.. Dokonując wyboru Rada wzięła pod uwagę wyniki głosowania Kolegium Sądu Okręgowego w [...] i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Okręgu [...]. Bezsporne jest, że R.W. i W.R. uzyskali jednogłośnie pozytywną opinię Kolegium Sądu Okręgowego w [...], jednak zdecydowanie wyższe poparcie Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Okręgu [...] otrzymał kandydat przedstawiany z wnioskiem o powołanie, tj. 48 głosów „za” wobec 18 głosów „za”. W ocenie Rady jest to kryterium zdecydowanie różnicujące kandydatów w ramach niniejszego

postępowania nominacyjnego i nie zostało, wbrew twierdzeniom odwołującego się, uwzględnione przez Radę jedynie posiłkowo, jako kryterium dodatkowe. Odnosząc się do argumentacji odwołującego się podkreślono, że Zgromadzenie Ogólne Sędziów Okręgu [...], opiniując kandydatów, posiadało informacje o dotychczasowej drodze zawodowej odwołującego się, w tym okresie zatrudnienia w sądownictwie, a jednak oceniło jego kandydaturę zdecydowanie niżej niż kandydaturę P.W.. W okolicznościach niniejszej sprawy za kluczowe kryteria wyboru Rada uznała doświadczenie zawodowe, kwalifikacje zawodowe oraz wynik głosowania Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Okręgu [...]. Jednocześnie Rada uwzględniła, że obaj kandydaci uzyskali poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w [...], złożyli z oceną bardzo dobrą egzamin zawodowy. Uznała, że wyższa ocena uzyskana na dyplomie ukończenia studiów wyższych nie stanowi czynnika wyróżniającego kandydaturę W.Z. w stopniu mogącym zadecydować o wyniku konkursu. Dalej podkreśliła, że konstytucyjne i ustawowe prawo Krajowej Rady Sądownictwa do własnej oceny osób zgłaszających się na wolne stanowiska sędziowskie znalazło rozwinięcie i skonkretyzowanie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który w wyroku z 15 lipca 2009 r. (sygn. akt III KRS 11/09) stwierdził, że okoliczności, jakie spowodowały, że kryteria przybrały postać niekorzystną dla odwołującej się, nie poddają się ocenie Sądu Najwyższego. Podobnie nie należy do oceny Sądu Najwyższego, dlaczego właśnie te kryteria miały udział w negatywnej decyzji Rady. Z punktu widzenia zgodności z prawem procedury decyzyjnej Rada dochowała wymogów określonych w przepisach, szczegółowo i wnikliwie analizując zgromadzone w sprawie materiały i zawierając wnioski tej analizy w uzasadnieniu uchwały. Krajowa Rada Sądownictwa wskazała na ponad 8-letnie doświadczenie zawodowe P.W. w pracy na stanowisku asesora i prokuratora prokuratury rejonowej. Podniosła również, że w latach 2004-2007 ukończył aplikację prokuratorską, przy czym od 1 czerwca 2006 r. była to aplikacja etatowa, a także uwzględniła jego współpracę z Polskimi Wydawnictwami [...]. W świetle tych okoliczności nie jest zasadne zestawienie przez odwołującego się jego 32-letniego doświadczenia zawodowego w pracy na stanowisku asesora sądowego i sędziego sądu rejonowego, w tym w pełnieniu funkcji przewodniczącego wydziału i funkcji prezesa sądu oraz w wykonywaniu zawodu radcy prawnego, jedynie z ośmioletnim

zatrudnieniem kandydata przedstawionego z wnioskiem o powołanie. W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa, chybiony jest zarzut, że kwalifikacje P.W. mogą być oceniane wyłącznie w oparciu o przepisy prawa karnego i jedynie w zakresie pracy w organach prokuratury. Nawet przyjmując za kluczowe zatrudnienie P.W. na wskazanych przez odwołującego się stanowiskach w prokuraturze rejonowej, to podnieść należy, że praca ta nie ograniczała się jedynie do stosowania przepisów prawa karnego. Z opinii Prokuratora Rejonowego w [...] z 18 marca 2010 r. wynika, że w okresie odbywania asesury w tej jednostce, tj. od 1 czerwca 2008 r. do 31 stycznia 2010 r., kandydat wybrany przez Radę oprócz spraw karnych prowadził także sprawy cywilne, administracyjne i dotyczące nieletnich, biorąc przy tym udział w posiedzeniach przed Sądem Rejonowym w [...]. Krajowa Rada Sądownictwa podkreśliła w odpowiedzi na odwołanie, że legitymuje się wyłączną kompetencją do oceny merytorycznej kwalifikacji kandydatów na stanowisko sędziego. Zastosowane przez nią kryteria oceny kandydatów zostały przedstawione i omówione w uzasadnieniu uchwały. Skarżący natomiast nie wykazał, że zaskarżona uchwała została podjęta z naruszeniem prawa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się nieuzasadnione.

Podstawę odwołania stanowił zarzut naruszenia przepisów art. 37 ust. 1 w związku z art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy o KRS. Zdaniem odwołującego się jego 32 letnie doświadczenie zawodowe wobec 8 letniego wybranego kandydata jest czynnikiem, który powinien mieć decydujące znaczenie.

Nie ulega wątpliwości, że procedura wyboru kandydata na urząd sędziego przez Krajową Radę Sądownictwa ma charakter konkursowy. Z jednolitej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego wynika jednoznacznie, że zakres kognicji Sądu Najwyższego w przedmiocie oceny uchwał Krajowej Rady Sądownictwa obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Natomiast Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego oceniania sprawy rozstrzygniętej w uchwale. Badaniu podlega zatem, co do zasady, jedynie

procedura podjęcia uchwały, a nie przesłanki, które zadecydowały o jej treści (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2009 r., III KRS 11/09).

Wbrew twierdzeniom przedstawionym w odwołaniu Rada dokonała wszechstronnej oceny zgłoszonych kandydatur. Rada dokonała wyboru najlepszego kandydata biorąc pod uwagę takie kryteria, jak oceny kwalifikacyjne, oceny na dyplomie ukończenia studiów oraz z egzaminu zawodowego, doświadczenie zawodowe, opinie służbowe oraz wyniki głosowania Kolegium Sądu Okręgowego w [...] i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Okręgu [...]. Krajowa Rada Sądownictwa dokonała analizy całokształtu powyższych kryteriów. Między innymi kryterium tym było poparcie środowiska sędziowskiego, które jest jednym z kryteriów ustawowych oceny. W tej sytuacji należało uznać, że Rada wyjaśniła jakie kryteria zostały wzięte pod uwagę oraz które z nich i z jakich powodów miały decydujące znaczenie przy wyborze najlepszego kandydata.

W związku z powyższym brak było podstaw do uznania, iż doszło w tym przypadku do naruszenia przepisów proceduralnych ustawy. Ponieważ Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydata, jak i kandydata wybranego przez Radę, to przedmiotem badania pozostaje procedura, a nie przesłanki dokonanego wyboru (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 2014 r., III KRS 34/14).

Tak więc w przypadku dochowania przez Radę procedur ustawowych Sąd Najwyższy nie może dokonywać oceny dlaczego te, a nie inne kryteria miały charakter decydujący. W szczególności jeżeli w zakresie poszczególnych kryteriów i ich całościowej ocenie poszczególni kandydaci nie wykazują ekstremalnych różnic, które mogłyby uzasadniać przyjęcie naruszenia procedury lub przekroczenie granic swobodnego uznania. Żadna z tych okoliczności nie wystąpiła w rozpoznawanej sprawie.

Mając na uwadze powyższe należało uznać, że skarżący nie wykazał naruszenia prawa, które mogłoby stanowić podstawę do uwzględnienia odwołania przez Sąd Najwyższy. Jego zarzuty sprowadzają się bowiem do odmiennej oceny w istocie tylko jednej okoliczności, będącej przedmiotem i podstawą podjętej przez Krajową Radę Sądownictwa uchwały.

Z tych względów orzeczono, jak w sentencji.

kc